

НАРИСУВАЙ МИ
ДЪГА

НЯКОЙ ТЕ ВИЖДА

*С вярата,
че всяко дете е важно, подкрепя-
ме развитието на деца и младежи, отглежда-
ни в семейства, но без достъп до възможности.*

*В рамките на три години чрез програма „Дъга“ на Фон-
дация „Работилница за граждански инициативи“ с финан-
совата подкрепа на Фондация „Оук“, Швейцария и Фондация
„Велукс“, Дания, се реализират иновативни проекти, насочени към
интеграцията на деца и младежи от уязвими групи.*

*От 2011 до 2013 година програмата подкрепи **1176** деца и младежи; **196** роди-
тели; **181** професионалисти, работещи с деца и доброволци и над **1600** непреки
участници, между които отново деца, родители и различни специалисти.*

*За да пресъздадем история от проект подкрепен по програма „Дъга“ на ФРГИ
поканихме авторът на комикси Николай Чадърров, който чрез рисунки да раз-
каже за децата и младежите, участници в проектите.*

Историята „Някой те вижда“ разказана в следващите страници е по проект „На фокус — детето“ на Читалище „Неофит Рилски 1872“ — Тръстеник, по програма „Дъга“ на ФРГИ.

Проектът е насочен към деца на възраст от 12 до 15 години, но в него се включват представители на цялата общност. Целта е да се подобри личностното развитие на деца, чиито родители отсъстват от страната.

Някой те вижда

Тя е дребна и руса, той е едър и тъмнокош. Тя е отнесена, безотговорна, страни от останалите. Той се държи агресивно, бяга от час, тормози сестра си. Борко и Ани са брат и сестра, живеят в Тръстеник със своята баба, докато майка им работи в Гърция.

Когато започват занятията по проекта, той все още се държи грубо, тормози сестра си, иска да са в различни групи. Постепенно поведението и на двамата се променя. Всички заедно прекарват времето си в читалището със занимания по проекта. Работят с психолози и педагози, през лятото се забавляват в „готварницата“ и театралния курс. В кухнята всички се цапат с брашно, на сцената

се обличат в различни костюми — смях, игра, забавление. През есента баба им си счупва крак и Борко и Ани трябва сами да се грижат за себе си. Борко идва в групата и се хвали как е цепил дърва, малката Ани започва да готви, да домакинства. Успехът им се подобрява, Борко участва в театралната постановка „Вражалец“, за която преди това твърди, че е глупост и няма да си губи времето, а Ани пее в читалищния хор.

Преподавателите и специалистите в проекта са убедени, че часовете прекарани в читалището са променили децата. Те гледат на себе си като на едно семейство, заедно рисуват, говорят, споделят.

Глупачка!

Престани-и-и!

Борко, Ани,
спрете веднага!

Гадна бабичка!
Ти си виновна, че
мама я няма!

Боже-е, какво
стана с тези
деца?!?

В същото време.

Целта на
програмата
е да обхване
деца, чиито
родители са
разделени или
в чужбина.

Учим ги как
да контролират
гнева си и да
общуват пълноценно
с другите.

Радвам се, че избрахте нашето училище за пилотен проект по програмата.

Месец по-късно.

Ани, ако искаш, ще си в групата на батко си.

Няма начин! Не я искам!

Тя е глупачка и ме излага.

Защо? Та тя ти е сестра. Нима те е обидила с нещо?

Деца, нека поиграем на следната игра...

Всеки от вас да вземе по един лист и на него да напише всички обиди, които е почувствал. А когато сте готови...

... изхвърлете листчето в кош. Така хвърляте обидата далеч от себе си.

Същото
лято.

Да поиграем на
„готварница”.
Този чичко ще ви
научи сами да
приготвяте
обяда си.

Омеси го добре.
Трябва да стане
плътно.

След
месец...

Като начало всеки
от вас трябва да има по
една такава шапка.

Хи-хи

Няма да можем
да дойдем, госпожо. Баба си
е счутила крака и трябва
да ѝ помагаме.

Ани, стой тук и
се грижи да баба. Аз ще
отида да донеса дърва
за печката.

Добре. Пък
аз ще омеса
питка.

Виж ти, не
може да ги
познае човек.
Как се промениха
моите внучета.
Майка им ще
се гордее
с тях.

Тази история е истинска. А каква е твоята?

автор: Н.
Чадаров
художник: Н.
Гьонов

Издава:

**Фондация „Работилница за
граждански инициативи“**

1408 София, ул. „Енос“ 7, ет. 6, ап.9

Тел: +359 2 954 97 15

wcif@wcif-bg.org

www.wcif-bg.org

www.rabotilnicata.bg

Автор на комиксите: Николай Чадаров

Художник на комиксите: Николай Гъонов

По книжката работиха:

Редактор: Елеонора Гаджева

Дизайн: Студио „Ъгъл“

2013

*Програмата
се реализира от*

*С финансовата
подкрепа на*

 OAK
FOUNDATION

THE VELUX FOUNDATIONS
